

L' EXCURSIONISTA

BOLLETÍ MENSUAL

DE LA

Associació Catalanista d' Excursions científicas

FUNDADA EN 26 NOVEMBRE DE 1876

VOLUM II. — 1882-1886.

BARCELONA

EN LO LOCAL DE LA ASSOCIACIÓ

Paradis, 10, 2^{on}.

1886.

INDEX

SECCIÓ OFICIAL

- Assumptos administratius y reglamentaris. 161, 177, 185, 209, 241, 257, 266, 273, 281, 289, 313, 321, 329, 353, 369, 377, 457, 473, 481, 552, 561, 569, 585.
- Torn de conferències. 1, 9, 16, 129, 178, 185, 193, 210, 273, 281, 289, 385, 393, 449, 457, 473, 482, 497, 505, 513.
- Sessions y excursions. 1, 9, 16, 33, 49, 113, 129, 145, 161, 179, 186, 193, 201, 210, 241, 250, 257, 266, 273, 281, 290, 297, 305, 337, 345, 369, 377, 385, 393, 401, 449, 457, 474, 482, 497, 505, 553, 562, 569, 585.
- Socis admesos. 1, 9, 16, 33, 49, 65, 81, 97, 129, 145, 162, 179, 186, 193, 201, 210, 217, 225, 233, 250, 257, 267, 273, 282, 290, 297, 305, 313, 321, 337, 345, 354, 370, 378, 385, 393, 401, 409, 424, 450, 458, 474, 482, 497, 505, 529, 537, 554, 562, 570, 586.

CONFERENCIAS

	<u>Pàgs.</u>
Nocions d' Arqueologia.—Indumentaria.—D. Eduart Tàmaro..	1
Lo caràcter català.—D. Valentí Almirall.	18
Nocions d' Arqueologia.—Costums privades, públiques y religioses.	
—D. Eduart Tàmaro.. . . .	49

	<u>Pàgs.</u>
Música religiosa.—D. Modest Vidal.	97
Toledo monumental.—D. Eduart Tàmaro.	162
Lectura y calch de lápidas.—Id.	179
L' art románich á Catalunya.—D. Joaquim Olivó. 186, 233, 323, 329, 338	
Nocions prácticas de fotografía pera ús dels excursionistas.—D. Antoni Massó.	194
Foment de las excursions per Catalunya.—D. Gayetá Cornet y Mas.	202
Quadros de la historia de Catalunya.—D. Eduart Tàmaro.	210
Industria de la vidriería.—D. Jaume Arolas.	217
Desclo't y sa crónica.—D. Antoni Auléstia y Pijoan.	225
Importancia que té pera Catalunya la armonia del capital ab lo treball.—D. Pere Company.	237
Representacions gráficas del art d' escriure.—D. Pere Company.	242
Una excursió á Tung-Hoa y Nan-Kin (Xina) y visitas als mausoleus imperials de las antigas dinastías —D. Eduart Toda	251, 258, 267
Vida doméstica y social en la Xina.—D. Eduart Toda.	270, 274
La Arquitectura nomenada llatina-bizantina y la mezquita de Córdoba —D. Lluís Doménech.	290
Excursió á las valls del alt Pallars.—Mossen Jascinto Verdaguer.	298
La literatura popular y las excursions.—D. Sebastiá Farnés.	305
Geología.—Nocions útils als excursionistas.—D. Lluís Doménech y Montaner.	378, 386, 394, 402, 409
Geografía de Catalunya —D. Antoni Auléstia y Pijoan.	424
Lo llach de Genesareth —D. Celestí Barallat.	458
Las costums y comers del Marroch —D. Pelegrí Pomés y Pomar.	460, 474
Estudi dels caràcters artístichs d' un fragment arquitectónich del estil visigot que 's conserva en la capella de casa Tarrés, en la Garriga.—D. Joaquim de Gispert.	483
Estudi relatiu á la porta del Hospital de Sta. Creu de Barcelona.—D. Joaquim de Gispert.	506, 513
Ressenya històrica del treball industrial de Catalunya.—D. Lluís G. Ferrer.	529, 537
Viatges per Egipte y Núbia.—D. Eduart Toda.	570, 587

EXCURSIONS Y VISITAS

Vilassar de Dalt y Montanya de Sant Matheu.	3
Vilassar, Montanya de Sant Matheu, Castell de Vilassar, Iglesia Retaule major, Objectes del culto.	

Turó del Home.—Montseny.	6
<i>Cami de Can Palló. Santa Fè. Cim del Turó del Home.</i>	
Martorellas, Sant Fost y Cabanyes.	9
<i>Martorellas. Iglesia. Retaule de Sant Sebastià. Creu de plata. Arxiu. Sant Fost. Iglesia. Frontal del s. xii. Retaule de Sant Cebrià. Altres retanles. Objectes del culte. Cabanyes. Iglesia. Retaule s. xv.</i>	
Sitges, Costas de Garraf y Castelldefels.	13
<i>Sitges. Iglesia. Costas de Garraf. Obras del ferro. carril. Castelldefels. Lápida.</i>	
Begas, Castell d' Aramprunyá y ermita de Brugués.	19
<i>Molins de Rey. Cervelló. Vallirana. Begas. Iglesia. Masías. Castell d' Aramprunyá. Ermita de Brugués.</i>	
Tiana y Cartoixa de Montalegre.	24
<i>Tiana. Iglesia. Fragments de retaule gòtic. Objectes del culte. Arxiu. Cartoixa y Conreria.</i>	
Estany de la marina del Llobregat.	26
<i>Font de la Puda. Farola. Estany.</i>	
Sant Joan de las Abadesas y Ripoll.	33
<i>Sant Joan de las Abadesas. Iglesia de Sant Pol. Altar. Iglesia parroquial. Retaule gòtic. Chor. Claustre. Frontals y ornaments. S.S. Misteri. Capella de Sant Miquel. Abadía. Minas d' Ogassa. Ripoll. Iglesia de Sant Pere. Monastir.</i>	
Ripoll, Montgrony, Fonts del Llobregat, Bagá y Berga.	39
<i>Ripoll. Gombreny. Santuari de Montgrony. Ruinas del castell de Mataplana. Castell de Nuch. Fonts del Llobregat. Sant Vicens del Rus. Iglesia. Pobla de Lillet. Iglesias. Monastir de Santa Maria de la Pobla. Bagá. Iglesia. Guardiola. Castell. Ermita de la Consolació. Pont de Raventí. Berga.</i>	
Vich, Olost, Llussá, La Quart, La Portella y Berga.	51
<i>Vich. Hospital. Catedral. Arxiu del Capítol. Ermita de Sant Sixt. Sant Joan de Gali. Olost. Castell. Mas La font. Llussá. Parroquia. Claustre romànic. Sepulcres y lápidas. La Quart. La Portella. Iglesia. Claustre. Universitat. Berga. Castell. Camí a Manresa.</i>	
Serras de la Magdalena, Cabrera, Ayats y Collsacabra.	65
<i>Itinerari. Santuari de la Mare de Deu de Bellmunt. Imatge de la Verge s. xii. Panorama. Camí a Vidrà. Vidrà. Iglesia Situació pintoresca. Camí a Puig-sacalm. Panorama. Camí al poble de La Bola. Iglesia romànica de Cabrera. Santuari de la Mare de Deu de Cabrera. Panorama. La Rotllada. Santuari de la Salut. Panorama. Santuari de la Mare de Deu del Far. Panorama. Iglesia de Proit. Esquiroi ó Santa Maria del Corcó. Camí a Vich.</i>	
Sant Llorens del Munt y Sant Pere de Tarrassa.	73
<i>Monastir de Sant Llorens. Ermita de Santa Agnès. Cova del Drach. Los Obits. Cova Simanya. La Mata. Casa l' Ubach. Las foradadas (rocas). Tarrassa.</i>	
Museu arqueològic de D. Bartomeu Bosch y Pazzi.	81
<i>Pinturas en taulas y cuadros desde lo s. ix. Miniaturas en breviaris y libros. Momia egipcia. Objectes romans. Esmalts. Armeria y Serralleria. Ceràmica. Arcas. Vanos desde l s. xvi. Estátua de Sant Marián atribuhida a Amadeu. Colecció de grabats.</i>	
Salt de Gualba, Gorch negre y Vall de Riells (Montseny)	84
<i>Cami de Breda al Salt de Gualba. Gorch negre. Retorn a la Vall de Riells y a Breda.</i>	
Castell d' Aramprunyá y La Morella.	86
<i>Bagá. Ermita de Brugués. Castell d' Aramprunyá. Pou de las Agullas. Avenç del Clos. Geologia y Botànica. Pich de La Morella. Cova bonica.</i>	

	Pàgs.
Montseny	88
Santa Fè, Turó del Home, Agudas, Balenyà, Seva, Casa La Sala, Santuari de la Mare de Deu de la Arola, Cova de Sant Miquel del Sants, Santuari de Sant Segimon, Creu de Matagalls, Sant Marsal.	
Figueras y Castell de Perelada	100
Perelada. Monuments. Palau del Sr. Comte. Museu y Biblioteca.	
Tarrassa	102
Parroquia de Sant Pere, Casa senyorial de Tarrassa, Sant Pere de Tarrassa, Iglesias romàniques de Santa Maria, Sant Miquel y Sant Pere, Castell.	
Sant Feliu de Guíxols, Palamós, Palafrugell, Cap de Sant Sebastià, Llansà, Sant Pere de Roda, Castell de Sant Salvador y Figueras	105
Sant Feliu de Guíxols. Arxiu Municipal. <i>Llibre vermell</i> . Documents pontificis y reals. Murallas. Port. Restos del antic monastir benedictí. Camí a Palamós. Palafrugell. Antic castell. Iglesia parroquial. Alhajas. Santuari de Sant Sebastià. Platjas de Llafranch y Calella. Torre del s. xvi. Llansà. Antic palau. Iglesia parroquial. <i>Objectes del culte</i> . <i>Sant Christ</i> . <i>Creu de Terme</i> . <i>Ermita del Port</i> . Sant Pere de Roda. Capella de Santa Elena. Retauls. Estat del Monastir. Castell de Sant Salvador.	
Papiol	109
Riera de Rubí. Castell del Papiol. Iglesia. Sepulcre.	
Sant Miquel del Fay	110
Canoveles. Riera de Santa Eulalia. Bigas. Riells. Singles de Berti. Riu Russinyol.	
Exposició retrospectiva de Manresa	113
Indumentaria. Tapissos. Mobiliari. Frontals. Numismática. Cerámica. Cristalleria. Utensilis. Alhajas. Armas. Documents. Cuadros y retauls.	
Puig de Bassegoda y Colls de Llistoná y Malrém (Pirineus orientals)	115
Sant Joan las Fonts. Castellfollet de la Roca. Montagut. Riera de Llierca. Sant Aniol de Guja. Sadernes. Iglesia románica. Singlera de Sant Garau. Entreperas. Pas d' En Roca. Castell Sa Espasa. Pont d' En Valentí. Montanyas de Talaxà. Puig de Bassegoda. Gitarra. Iglesia de Riu. Ascensió al puig de Bassegoda. Panorama. Ermita bizantina de la Mare de Deu de las Agudas. Coll Roig. <i>Las Canals</i> . Iglesia románica de Sant Aniol de Guja. Botánica. <i>Pujam d' En Llebra</i> . Puig de las Bruixas. La Menera. Santuari gòtic del Coral. Rocabona. Bajet. Iglesia de Bajet. Retaul y Christ bizanti. (Magestat.) Bestracá. Iglesia bizantina. O x. Iglesia románica.	
Altas valls del Llobregat	120, 131, 155
Datos barométrichs y termométrichs. Ripoll. Camí a Gombreny. Iglesia de Gombreny. Rodalia. Montgrony. Camí a Castellar de Nuch. Rodalia. <i>Los balsos</i> . Las Fonts del Llobregat. Camí a la Pobla de Lillet. Cascadas. Sant Vicens de Rus. Rodalia. Canaïobre.	
Pobla de Lillet. Iglesia rodona de Sant Miquel. Monastir. Castell. Iglesia del Pont. <i>Taula del renaixement</i> . Rodalia. Panorama de Pedraforca. Santa Cecilia de Riutort. Bagà. Rodalia. Iglesia. Fonts del Bastareny. Monell. Coll de la Vena. Gisclareny. Vall de Lluria. Saldes. Rodalia. Pals de Pedraforca. Santuari del Grasolet. Rodalia. Massanés. Riera y single de Vallcebre. Figols. Pont de Raventi.	
Resultat de las observacions efectuadas.	
Torra del Iltre. Sr. Marqués de Casa Brusi, á Sant Gervasi de Cassolas	15
Pati de Casa Gralla de Barcelona reconstruhit.	

1	Sant Feliu de Codinas, Gallifa, Estany, Oristá, Prats de Llussanés, Sagás, Olván, Gironella, Casserras, Berga y Manresa.	141, 148
	Datos sobre lo Vallés. Sant Feliu de Codinas. Topografía. Noticias históricas y estadísticas. Gallifa. Casal de Sobregreu. Ermita de Sant Sadurní. Castell.	
	Ermita de Sant Juliá. Castelltersol. Iglesia. Casals. Castellcir. Moyá. Iglesia mayor. Iglesia de Sant Sebastiá. Estany. Casal de Rocafort. Oristá. Torra d' Oristá. Prats de Llussanés. Panorama. Iglesias. Datos históricos. Costúms. Santa María y Sant Martí de Mariés. Sant Andreu de Llinás. Capella de Sant Pere del Grau. Sagás. Iglesia románica. Olvan. Gironella. Castell. Iglesia. Casserras. Iglesia. Sepulcres. Seminari de Sant Pau. Iglesia románica. Aviá. Iglesia románica.	
	Arbós, Castellet y Cubellas.	181
	Arbós. Iglesia parroquial. Creu processonal gòtica. Castellet. Castell. Iglesia románica. Sepulturas. Imatge del Sant Christ. Capa pluvial. Cubellas. Casal del Marqués d' Alfarrás.	
	Sant Sebastiá dels Gorchs.	189
	Iglesia románica. Sepulcres. Retaules.	
	Vilafranca, Sant Martí Sarroca, La Llacuna, Sant Magí de Brufaganya, Montagut y Santas Creus.	196
	Vilafranca. Iglesia de Santa María. Sant Martí Sarroca. Iglesia románica. La Llacuna. Iglesia gòtica. Alhajas. L' Arch (pont natural.) Brufaganya. Santuari. Plana d' Ancosa. Montagut. Iglesia. Pedreras de Santas Creus.	
	Sant Cugat del Vallés.	197
	Noticias sobre el claustre.	
	Roda de Bará.	203
	Masía d' En Nin. Torra rodona. Arch de Bará. Iglesia de Sant Pere de Bará. Retaule. Creixell. Casal senyorial.	
	Sant Miquel de Fluviá, Castelló d' Ampurias, Rosas y Vilabertran.	211
	Sant Miquel de Fluviá. Iglesia románica. Figueras. Castell de Sant Fernando. Castelló d' Ampurias. Catedral gòtica. Sepulcres. Rosas. Colegiata de Vilabertran. Creu processonal.	
	Coleccions de D. Joseph Puiggarí.	213
	Aplech de catxys y dibuixos pera la historia de la indumentaria. Reproduccions de monuments y fragments arquitectònichs catalans. Biblioteca. Obra inédita sobre Indumentaria.	
	Olesa de Montserrat y ermita de Sant Salvador.	220
	Olesa. Iglesia. Pedra d' Olesa. Ermita de Sant Salvador de las Espasas. Tradició. Retaule gòtic. Castell del Mas. Coleccions de grabats. Llibrería. Iglesia románica de la Mare de Deu del Puig. Imatge antigua.	
	Curs dels rius Segre y Ebre.	227
	Lleyda. Seu antigua. Minas d' Escarp. Castell de Mequinensa. Flix. Iglesia. Mora d' Ebre. Miravet. Castell. Cherta. Tortosa. Catedral.	
	Argentona y Castell de Burriach.	238
	Reproducció de vistas.	
	Sant Feliu Sasserra.	242
	Sant Feliu Sasserra. Casa de la vila. Iglesia. Capella del Sagrament. Objectes del culto. Datos históricos. Panorama. Rodalia.	
	La Bisbal, Castell d' Empurdá, Canapost, Peratallada, Cruïlles y Vulpellach.	244
	La Bisbal. Iglesia. Castell. Castell d' Empurdá. Capella. Parroquia. Ossari. Iglesia	

bizantina de Canapost. Poble amurallat y castell de Peratallada. Iglesia. Ossari. Cruïlles. Torra del homenatge del antic castell. Monastir de Cruïlles. Ossaris de la Casa de Cruïlles. Retaule de Sant Miquel. Ermita de Santa Cristina. Vulpellach. Casa dels Templaris. Iglesia ojival. Casa-castell.	
Vall de Tenas y Sant Miquel del Fay.	252
Canovellas. Vall de Tenas. Sant Miquel del Fay. Cascates. Iglesias.	
Pallejá y Martorell (coleccions de D. Francisco Santacana).	259
Pallejá. Casa senyorial. Iglesia. Parroquial. Retaules. Iglesia primitiva románica. Martorell. Museo Santacana.	
Castelldefels.	261
Iglesia. Objectes del culte. Arxiu parroquial.	
Ametlla del Vallès y Santuari de Puig Graciós.	276
Camins de Granollers a La Ametlla. La Ametlla. Iglesia parroquial. Objectes del culte. Cases antigues. Can Xammar. Rodalia. La Terrera. Camí al Santuari de Puig Graciós. Santuari. Panorama. Aplech.	
La Espluga de Francolí, Poblet, Vimbodí y Castell de Milmanda	282
Pont de la Rotxeta. La Espluga. Iglesia vella. Poblet. Treballs de restauració. Ermita dels Torrents. Vimbodí. Iglesia. Ornaments sagrats del s. xvi. Rodalia. Castell de Milmanda.	
Llinás.	284
Trovallas romanes en la masia ca 'N Rossell. Casal restaurat. Iglesia. Creus de terme.	
Las Guillerías.	294
Arbucias. Sant Pere Desplá. Iglesia románica. Sant Hilari. Camí de la riera d' Osor. Coll de Caros. Santuari del Coll. Iglesia románica. Susqueda. Camí per la vall del Ter. Lo Pasteral. Amer. Cascata de Santa Margarida.	
Taller-museu dels Srs Masriera.	307
Edifici. Objectes suntuaris. Armas. Obres pictòriques. Esculturas. Mobles de diverses èpocas y païssos.	
Sant Benet de Bages	310
Reproduccio de vistas.	
Puigsacau.	314
Girona. Castellfolit. Sant Joan las Fonts. Olot. Coleccions artístiques y arqueològiques del Sr. Saderra. Sant Privat. Iglesia. Las Escalas. Las Olletas. Santuari de Santa Magdalena. Salt de Salient. Pla Travé. Coll de Cluret. Vidrà. Iglesia. Santuari de Bellmunt. Panorama. Sant Pere de Torelló. Sant Feliu de Torelló.	
Barbará.	326
Iglesia parroquial. Restos del castell.	
Sant Llorens del Munt.	331
Creu Santos.	332
Establiment de Cardó. Pont del Teixet. Panorama.	
Torna-bous (Urgell).	342
Iglesia. Retaule. Casal dels Llúrias.	
Badalona.	346
Coleccions artístiques-arqueològiques. Inscripció romana del turó de Montigalá. Lápides romanes y clau gòtica en la parroquial de Dalt. Pinturas y altres restos arqueològics. Mosaich romá de casa Mena. Id. de casa Pinós.	

gicas del antich temple de Sant Miquel.	414
De la Associació excursionista Ilerdanesa —Notificació de la constitució de la meteixa.	414
— D. Joan Magraner, Pbre., delegat de Sanfas Creus. —Reparacions del cenobi de dit nom.	414
Del Centre Catalanista d' Igualada.—Invitació.	414
De la Comissió de Monuments històrics y artístics de la provincia de Girona —Fatxada de Sant Pere de Besalú	480
De D. Antoni Balmanya, delegat á Espolla —Troballa de ceràmica antiga en dit poble.	583

VARIETATS

Vetllada del VI ^e aniversari de la fundació de la ASSOCIACIÓ.	146
Monuments destruïts á Barcelona en lo present sigle.	200
Lo nou mapa de Catalunya publicat per D. Eduart Brossa.	229
D. Manuel Milá y Fontanals.	322
Nous descobriments arqueològics á Cabrera de Mataró.	340
L' Arxiu de Poblet á la Academia de la Historia de Madrid.	359
Sessió commemorativa de la fundació de la ASSOCIACIÓ (1884).	365
Als excursionistas, (poesia).—Mossen Jascinto Verdaguer.	366
Nostre escut, (poesia).—D. Agustí Valls y Vicens.	384
Fraternal, (poesia).—D. Joaquim Riera y Bertran.	521

NOVAS

Album pintoresch-monumental de Catalunya, 223, 249, 265.
Album de Poblet, 384
Associacions, 352.
Castell de Solivella, 159.
Catalanisme, 448.
Catedral de Barcelona, 30, 496, 586.
— Lleyda, 544.
— Tarragona, 319.
Defuncions de socis, 143, 192, 206, 214, 255, 296, 398, 415, 422, 430, 471, 511, 543, 592.

Del Sr. Alcalde de la Espluga de Francolí. — Manifestació del Ajuntament á favor de la conservació del temple antich de dita vila.	285
— Sr. Rector de Sant Pere de Tarrassa. — Relació dels desperfectes de la iglesia de Sant Miquel y demanda del concurs de la ASSOCIACIÓ.	285
De D. Pere A. Ventalló, delegat á Tarrassa — Lo meteix assumpto anterior.	286
— D. Artur Masriera. — Id.	286
A la Excm ^a Diputació Provincial de Barcelona. — Id.	286
— l' Ajuntament de Tarrassa. — Id.	286
— l' Ajuntament de St. Pere de Tarrassa. — Id.	286
Del Sr. Rector de Santas Creus. — Estat de las obras de reparació de dit monastir.	286
A l' Institut Agrícola catalá de Sant Isidro. — Conservació dels boscos.	286
Del Centre Catalanista d' Igualada. — Notificació de la constitució de dit Centre	296
— Museu Guimets de Lyó. — Envío de publicacions.	296
Del Institut Agrícola catalá de Sant Isidre. — Conservació dels boscos.	296
De la Associació Catalanista de Reus. — Notificació de la constitució de dita Catalanista	296
— Real Academia de Sant Fernando. — Obras de conservació de Santas Creus.	317
— Mossen Joan Magrané. — Id.	317
— la Associació Catalanista de Reus. — Id.	317
Del Sr. Alcalde de Sant Pere de Tarrassa. — Conservació de la iglesia de Sant Miquel.	318
— Centre Catalanista d' Igualada. — Invitació.	318
— Sr. Alcalde de Sitges. — Obras efectuadas en lo Castell.	318
De D. Carles Torruella — Noticias sobre l' estat de la torra campanar de la parroquia <i>La Antigua</i> de Valladolid.	318
— la Associació Catalanista de Reus. — Resultat de las gestions pera impedir la traslació del penal de Tarragona á Santas Creus	243
— Obra laica de Santa María del Mar. — Restauració de dit temple.	344
— D. Ricart Maria Canalda de Gomis, delegat á Lleyda. — Novas artísticas sobre la iglesia de Santa María de Balaguer, monastir de las Avellanas y de Franciscans de Bellpuig	375
— la Il·ltre. Obra de la Iglesia parroquial de Sant Miquel Arcàngel y Ntra. Sra. de la Mercé. — Colocació de despul·las arqueolò-	

Camí de Tremp. Panoramas. Pas dels Terradets. Conca de Tremp. Talarn. Murallas. Iglesia. Tremp. Murallas. Creu gòtica. Iglesia parroquial. Pinturas. Picas d'aygua beneyta. Sepulcre del bisbe Catalan d'Ocon. Imatge de la Verge. Retaule dels Reys Magos. Objectes arqueològichs. Camí d'Artesa de Segre. Agramunt. Iglesia. Retaule gòtich. Camí a Tàrrega. Casas de la edat mitja. Iglesia.	
Gratallops, Montsant y Scala-Dei.	550
Gratallops. Objectes arqueològichs. Montsant. <i>La Escletxa</i> . Scala Dei. Monastir. Noticias històriques.	
Museu de D Marián Clará.	562
Quadros. Dibuixos. Grabats. Robas. Mobles y altres objectes arqueològichs.	
Barbará, Pira, Sarreal y La Guardia dels Prats.	564
Camí de Montblanch a Barbará. <i>Mas de Gosol</i> . Ermita de Santa Agna. Imatge. Creu de pedra. Barbará. Castell. Iglesia. Pira. Situació. Iglesia. Imatge. Retaule. Banch. Carretera a Sarreal. Sarreal. Iglesia. Portada romànica de la iglesia antiga. Creu de pedra. La Guardia. Retaule é Imatge gòtichs.	
Monjos, Castellví de la Marca y Marmellá.	576
Monjos. Iglesia parroquial. Interior. Altars y retaules. Ex-convent de Sant Ramon. Castellví. Iglesia. Imatge bizantina. Castell. Camí a Marmellá. Marmellá. Castell de Sant Miquel. Capella. Abside ab pinturas murals. Camí fins al Arbós.	
Sant Miquel de Solterra (Guillerías)	570
Camí de Sant Hilari a Sant Miquel de Solterra. Paissatges. Casal del <i>Soler</i> . Id. del <i>Borrell</i> . Ascenció a Sant Miquel de Solterra. Capella. Panorama.	
Colecció arqueològica de D Francisco Miquel y Badía.	590
Mobiliari, Pinturas, Ceràmica, Vidrieria.	

COMUNICACIONS

De D. Joan Goula — Agrahiment envers la ASSOCIACIÓ per haver correspost a la dedicataria de sa ópera <i>A la voreta de mar</i>	46
— D. Enrich Claudi Girbal, delegat a Girona.—Noticias sobre l'estat de las obras del monastir de Ripoll.	46
— D. Salvador Vila.—Noticias sobre l'estat de las obras de restauració de la iglesia de Santa María de Balaguer.	91
— D. Sinibald Gutierrez de Mas.—Agrahiment envers la ASSOCIACIÓ per haverse colocat lo retrato de D. Sinibald de Mas, en la galería de excursionistas célebres.	158
— D. Joan Casas, delegat a Sant Feliu de Guíxols.—Noticia sobre la conservació dels fragments del claustre romànich de dita vila.	174
Del Iltre. Sr. Marqués d' Aguilar, delegat a Madrid.—Gestions referents al monastir de Santas Creus.	174, 190
— Iltre. Sr. Marqués de Montoliu id.	198
De D. Esteve Trayter, delegat a Figueras.—Noticias sobre anti- guetats romanas.	198
— D. Joseph M ^a Valls y Vicens —Noticias sobre l'estat del cas- tell del poble de Castellserá.	253

Creu de terme. Santuari. Edificacions annexes. Iglesia. Pinturas. Imatge. Tradició. Valls. Festes de la *Candelera*. Camí envers *Santas Creus*.

Alfou, Alfarràs y Alcoll. 501

Cardener. Iglesia. Torre de 'N Lladó. Creu de terme. Sant Julià d' Alfou. Relleus del altar major. Arxiu parroquial. Casa Llançà. Llinàs. Casa senyorial. Iglesia. Creu de terme. Camí d' Alfarràs. Alfarràs. Iglesia. Altars. Sepulcre dels Bell-llochs. Cases Guinart y Bell-lloch. Camí cap Alcoll. Iglesia d' aquest poble. Camí cap a Cardener.

Elna, Perpinyà, Sant Miquel de Cuxà y Sant Martí de Canigó. 509

Elna. Catedral. Claustre. Faixada de la Catedral. Perpinyà. Catedral. Lo Castellet. La Llotja y altres edificis públics. Itinerari de Perpinyà a Prades. Vilafranca de Conflent. Vernet y Sant Martí de Canigó. Ruïnes d' aquest monastir. Camí cap al Vernet. Població. Termes. Vilafranca de Conflent. Iglesia. Sant Miquel de Cuxà. Ruïnes del monastir.

Sant Pons y Pont del Lladoner. 511

Camí de Vallirana a Sant Pons. Panorama. Iglesia de Sant Pons. Pont del Lladoner.

Biblioteca Provincial Universitaria. 516

Instal·lació. Salas de lectura. Manuscrits. Enciclopedia de Eximenis, *Comprehensivum*. Edicions dels s. xvii y xviii. Volums dels Bolandos, Montori, Dictionari arabe espanyol, del P. Cañes. Salustio, del Infant D. Gabriel. Edicions luxoses de la época de Carles III y altres de modernes. Incunables. Manuscrits Biblia. *Jardi d' Orats*, etc.

Breda, Sant Feliu de Buxalleu, Sant Pere de Cercada, Santa Coloma de Farnés y La Esparra. 518, 531

Breda. Finestres gòtiques. Lapidari y relleu bizantins. Iglesia. Faixada, campanar é interior. Sepulcre. Ruïnes de la Abadía. Camí de Breda a Sant Feliu de Buxalleu. Iglesia de Buxalleu. Campanar. Pica baptismal. Camí a Sant Pere de Cercada. Iglesia de Sant Pere de Cercada. Camí a Santa Coloma de Farnés. Castell de Farnés. Capella. Santa Coloma. Iglesia parroquial. Id. de Sant Sebastià. Hospital. Camí a La Esparra. Torre de La Esparra. Poble. Iglesia. Camí a Sils. Iglesia de Riudarenas.

Sant Jaume de Galléchs. 535

Línea férrea de Llerona. Galléchs. Iglesia. Altars. Torre de Malla. Palou. Iglesia.

Llançà, Sant Pere de Roda, Sant Salvador de Verdura, La Selva de Mar, Port de la Selva, Elna y Perpinyà. 539

Llançà. Ascensió a la muntanya de Sant Pere de Roda. Ermita de Santa Elena. Sant Pere de Roda. Castell de Sant Salvador. Selva de Mar. Del Port de La Selva a Llançà per mar. Elna. Catedral. Claustre. Perpinyà. Biblioteca. Volums notables. *Sant Joan Vell*. Iglesia de Sant Domingo. Santa Maria la Real. *Estudiantina Catalana*.

Sant Llorens del Munt y Matadepera. 545

Sant Llorens del Munt. Matadepera. Iglesia antigua. Capella de Santa Margarida.

Lleyda, Balaguer, Convent de las Avellanas, Ager, Tremp, Tàrragona, Agramunt y Tàrraga. 546, 554

Línea dels ferro carrils directes. Pont de la Roixa. Via férrea de Lleyda. Lleyda. Iglesia de Sant Llorens. Hospital. Casa dels Pahers. Catedral antigua. Museu. Catedral moderna. Camí a Balaguer. Murallas de la ciutat. Iglesia de Sant Salvador. Iglesia del Sant Christ. Despullas del palau dels comtes d' Urgell. Santa Maria. Població de Balaguer. Camí cap a las Avellanas. Monastir de las Avellanas. Claustre. Iglesia. Sepultures. Enterrament del P. Caresmar. Creu de terme. Camí cap a Ager. Iglesia de Font de Pou. Retaulo. Ager. Colegiata de Sant Pere. Sepultura d' Arnau Mir de Tort. Cripta. Claustre. Capella de casa Samuy. Iglesia parroquial. Sepulcres. Arxiu parroquial. Pica d' aygua beneyta. Bany romà. Alhajas. Objectes arqueològics. Confraria del Roser. Capella de Sant Joan.

Iglesia. Sepulcres. Convent de Franciscans de Riudeperas. Tona. Iglesias. Aigües medicinals.

Golf de Rosas 420

Figueras. Cassino menestral Figuerense. Castelló d'Ampúries. Iglesia. Rosas. Golf. Camí de Rosas a La Escala y Ampúries. Vilademat. Iglesia románica. Ampúries. Muralla. Iglesia. Mosàich de Ifigénia. Covas de Montgó.

Gran y petit Ampurdá. 427, 433, 441

Camí de ferro de Barcelona a Figueras. Figueras. Iglesia parroquial de Sant Pere. Camí de Peralada. Peralada. Iglesia del Carme. Claustre de Sant Domingo. Palau. Plassa Major. Iglesia parroquial. Castell. Escola d'arts y oficis. Torra del falcó. Claustres del Carme. Biblioteca. Museu. Vista panoràmica.

Vilabertran. Castelló d'Ampúries. Iglesia parroquial. Rosas. Golf. Far. Ciutadela. Camí de Rosas a La Escala. Sant Martí d'Ampúries. Murallas. Iglesia parroquial. Mosàich d'Ifigénia. La Escala. Iglesia parroquial. Colecció numismàtica del Sr. Batalla. Belcaire. Iglesias. Retaules. Castell. Torroella de Mongri. Castell. Murallas. Iglesia parroquial. Casal de Solterra. Camí a La Bisbal. Fontanillas. Campanar. Peratallada. Iglesia parroquial. Casa senyorial. Canapost. Iglesia parroquial. Retaules. Pica. Vulpellach. Iglesia parroquial. Castell. La Bisbal. Iglesia parroquial. Iglesia de La Pietat. Castell. Sant Miquel de Gruilles. Iglesia parroquial. Sarcòfachs. Imatge bizantina. Sagrari. Retaule.

Camí de La Bisbal a Palafrugell. Temple parroquial gòtic. Restos de murallas. Far y Santuari de Sant Sebastià. Camí de Palafrugell a Palamós. Població. Montanyas del entorn. Casa Consistorial. Iglesia parroquial, gòtica. Arxiu municipal. Presó. Far. Fàbrica de taps. Camí de Palamós a Sant Feliu de Guíxols. Vall d'Aro. Sant Feliu de Guíxols. Casa Consistorial. Arxiu municipal. Iglesia parroquial, gòtica. Restos del claustre romànic. Salt de Sant Feliu. Carretera de Sant Feliu a Girona. Pla de la Selva. Cassà de la Selva. Iglesia parroquial, gòtica.

Cerdanya y Pirineus, lo Ras d'Alp y 'l Padró dels Quatre Batlles 445

Itinerari de Puigcerdà al coll de la Mola. Puig d'Alp y padró dels Quatre Batlles. Notícia topogràfica. Panoramas. Padró dels Quatre Batlles. Panorama. Alturas baromètriques.

Lo Capcir. 450

Itinerari de Puigcerdà al Capcir. Panoramas. Alturas baromètriques. Lo Capcir. Formigueras. Iglesia románica. Castell. Itinerari de Formigueras al coll de las Aras. Panorama. Altura baromètrica. Estany de Vallsera. Altura baromètrica.

La Fou de Bor. 453

Itinerari de Puigcerdà a Bor. La Fou.

La Tossa y 'l Pas dels Lladres (Pirineu oriental). 469

Itinerari. Notícia topogràfica. Alturas baromètriques. Cim de la Tossa. Panorama. La Tossa. Pas dels Lladres. Alturas baromètriques. Itinerari fins a Osseja.

Puigpedrós y Valls de Campcardós. 477

Itinerari. Notícia topogràfica. Alturas baromètriques. Panoramas. Puig de la Portella. Cim de Puigpedrós. Panorama.

Estany de La Nos. Puig de Carlit. Estany Llat y Desert de Carlit. 485, 492

Itinerari. Notícia topogràfica. Cascates de Font viva. Estany de La Nos. Cascates. Panorama. Puig de Carlit. Altura baromètrica. Panorama. Estany Llat. Itinerari a Puigcerdà. Datos meteorològics.

Sitges, Reus, La Selva del Camp, Paret-Delgada, Valls y Santas Creus. 498

Sitges. Població. Arxiu municipal. Casas Llopis y Dalmau. Mobiliari. Sant Crist. Castell. Iglesia de Sant Joan. Reus. Associació Catalanista. La Selva del Camp. Població. Santuari de Paret-Delgada. Camí de La Selva a dit Santuari.

Santuari de la Quart, castell de Llussà y 'ls Munts.	347, 354
Camí de Prats al Santuari de Sant Maurici. Turó de la Quart. Iglesia. Imatges de la Verge. Camí de Prats a Llussà. Monastir romànic. Restos del castell de Llussà. Rotonda. Panorama. Regrés a Llussà.	
Camí als Munts. Perafita. Hostal del Vilar. Fira de bestiar. Santuari dels Munts. Panorama.	
Sant Sadurní de Noya, Sant Pere de Riudevittles, Sant Quintí de Mediona y Mediona.	356
Sant Sadurní. Iglesia parroquial. Casa Mir. Sant Pere de Riudevittles. Iglesia romànica. Casal del marquès d'Alló. Carretera a Sant Quintí. Lo pont nou, (acueducte). Sant Quintí de Mediona. Mediona. Ruinas de fortificació. Iglesia romànica. Imatge del Sant Crist. Capella de Santa Agna.	
Colecció numismàtica de D. Frederich Bordas.	370
Seccions ibèrica, autònoma de la Bètica y Lusitania, colonials y municipals llatines de la Tarraconense, imperials romanes, corona d' Aragó catalanes del temps de la guerra de separació, reys de Castella y reys d' Espanya. Exemplars de història natural.	
Martorell.	371
Museu Santacana. Ermita de Santa Margarida. Iglesia romànica. Noticia del casal del Priorat. Ruinas del Castell-convent de Templaris. Iglesia.	
La Seu d' Urgell y Valls d' Andorra.	374, 381
Camí de Puigcerdà a Bellver. Iglesia de Bellver. Ruinas del castell de Sant Martí dels Castells. Martinet. Establiment termal de Sanillés. Camí a la Seu. La Seu. Monuments. La Catedral.	
Valls d' Andorra. Casa de las Valls. Trajo dels concellers. Escaldas. Aigües sulfurosas. Creus gòtiques. Ermita de Sant Miquel. Coll de Perafita. Panorama. Bosch de Llès.	
Torrellas de Foix y Santa Maria de Foix	388
Vilafranca. Casa Consistorial. Iglesia parroquial. Torrellas de Foix. Santa Maria de Foix. Camí. Ermita. Castell de Foix. Imatge bizantina. Canalobre. Grabat referent a la institució del Rosari. Quadro policromat. Capella del castell.	
Arxiu municipal.	390
Portada d' estil plateresch. Coleccions de periòdics oficials. Còdices del s. xiv. Cartas y altres documents. Tapís del siti de Rodas. Pergamins originals desde lo s. xii. Museu. Taula de Dalmau. Altres objectes arqueològics. Incunables.	
Rubí y Tarrassa.	397
Carretera del Papiol a Rubí. Rubí. Iglesia restaurada. Castell. Ermita de Sant Mus. Carretera de Rubí a Tarrassa. Colegi Tarrassense. Iglesia parroquial.	
Collsacabra y Las Guillerías.	404
Carretera de Girona a Anglès. Amer. Santuari del Far. Santuari de Salut. Casal Lo Bach de Collsacabra. Santuari de Cabrera. Coll de Bram. Osca de Cabrera. Rupit. Salt de Sallent. Sant Joan de Fàbregas. Iglesia romànica. Las Guillerías. Singlas de Tavertet. San. Pont del Ter. Vilanova. Iglesia romànica. Folgarolas.	
Baix Ampurdà é Illas Medas.	412
Palafrugell. Muralla. Iglesia parroquial. Ermita y far de Sant Sebastià. Platja de Llafranch. Torra de Calella. Camí de Palafrugell a Torroella. Pals. Murallas. Iglesia. Panorama. Illas Medas. Torroella. Iglesia. Murallas.	
Plana de Vich.	417
Vich. Reconstrucció del temple romà. Iglesia de la Pietat. Quadros. Lápida del s. xiv. Muralla de Pere IV. Pont sobre'l Gurri. Claustre de Sant Domingo. Círcol Literari. Biblioteca y Museu. Camí de Vich a Santa Eugènia de Berga. Iglesia. Torra de Saladeuras. Ermita de Sant Jordi. Dòlmen de Puigsasllas. Folgarolas.	